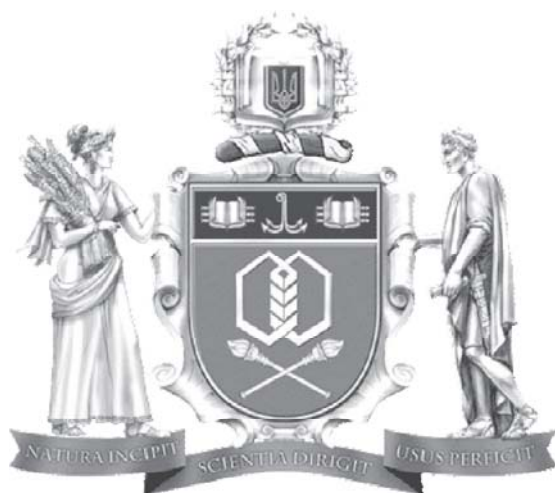

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

48

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Розвиток методологічних основ
вищої освіти в ОНАХТ*

ОДЕСА 2017

Матеріали друкуються відповідно до рішення 48-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Розвиток методологічних основ вищої освіти в ОНАХТ”, яка проходила 12–13 квітня 2017 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Радіонова О.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Хобін В.А., д-р техн. наук, професор,
Васильєв С.В., методист

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК РОЗВИТОК І САМООРГАНІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

О. К. Чаєнкова

У процесі вивчення курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» важливого значення набуває формування самостійної, творчої особистості, здатної до спілкування в усіх сферах суспільного життя.

У психолого-педагогічній літературі немає єдиного визначення самостійної роботи. Відсутність єдиного трактування зумовлена тим, що самостійна робота студентів розглядається вченими, з одного боку, як вид навчальної праці, який здійснюється без безпосереднього втручання викладача, але під його керівництвом, а з іншого – як засіб залучення студентів до самостійного оволодіння методами самостійної пізнавальної діяльності й розвитку інтелектуальних потенційних можливостей кожної особистості. Самостійна робота спрямована не лише на оволодіння певною дисципліною, але й на формування навичок самостійної роботи в цілому, в навчальній, науковій, професійній діяльності, здатності брати на себе відповідальність, самостійно вирішувати проблему, знаходити вихід із кризової ситуації.

Головним завданням самостійної роботи є підвищення якості знань, формування самостійності та активності студентів, вміння ставити й самостійно вирішувати теоретичні і практичні завдання. У межах зазначеного навчального курсу самостійна робота забезпечить набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає їх до самореалізації, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоспроможності сучасного фахівця. Система керівництва самостійною роботою студентів охоплює: чітке її планування, детальне продумування її організації, безпосереднє або опосередковане керівництво з боку викладача, систематичний контроль за поетапними і кінцевим результатами самостійної роботи студентів, оперативне доведення до відома студентів результатів їхньої самостійної роботи і внесення відповідних змін у її організацію.

Метою дисципліни є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння нормами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів у процесі вивчення української мови (за професійним спрямуванням), що забезпечить професійне спілкування на належному рівні. У студентів формуються вміння впливати на співрозмовника за допомогою вмілого використання мовних засобів, сприймати й відтворювати фахові тексти, добирати комунікативно виправдані мовні засоби, послуговуватись різними типами словників; виробляються навички оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу.

Матеріал для самостійної роботи, його обсяг добирає викладач, він визначає термін виконання, форми контролю, розробляє систему завдань, теми рефератів, доповідей, методичні рекомендації, тестові завдання, пропонує списки обов'язкової і додаткової літератури. Завдання самостійної роботи повинні бути доступними і зрозумілими, містити елементи новизни, при цьому передбачати можливість проведення самоконтролю з боку самих студентів. Методично правильно організована самостійна робота сприяє глибшому засвоєнню знань, надає можливість удосконалити вміння та навички студентів, набуті під час відвідування лекцій, практичних занять та виконання творчих завдань.

Розпочинаючи вивчення дисципліни, студенти повинні знати вимоги до самостійної роботи, тобто, що вони мають знати та вміти, якими є критерії оцінювання їхніх знань, скільки балів за той чи інший вид наукової діяльності вони можуть отримати. Одним із головних аспектів організації самостійної роботи з української мови є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів.

Найпоширенішими формами самостійної роботи студентів з української мови на кафедрі українознавства та лінгводидактики є:

- опрацювання лекційного матеріалу (робота з конспектами);
- пошук і опрацювання необхідної літератури в бібліотеках, мережі Internet;
- підготовка та участь у семінарських, практичних заняттях;
- конспектування навчального матеріалу (робота з науковою літературою, словниками, довідниками);
- робота в модульному середовищі;
- підготовка до поточного і підсумкового контролю;
- підготовка і написання рефератів, доповідей, стінгазет до свят;
- науково-дослідна робота (підготовка повідомлень наукового характеру, опрацювання матеріалів фахової періодики тощо);
- укладання міні-словників фахової термінології;
- участь у студентських наукових та мовно-літературних конкурсах, олімпіадах, семінарах, «Літературній вітальні», відзначенні «Дня харчовика».

Кожна із запропонованих форм потребує від студентів наполегливої самостійної праці, проте обираючи ту чи іншу форму, слід пам'ятати, що така робота повинна враховувати індивідуальні можливості кожного студента, його творчі здобутки, інтереси, активність у навчанні тощо.

Самостійна робота студентів з української мови за професійним спрямуванням повинна забезпечити: 1. Системність знань та засобів навчання. 2. Володіння розумовими процесами. 3. Мобільність і критичність мислення. 4. Володіння засобами обробки інформації. 5. Здатність до творчої праці. Саме творча праця не лише дає можливість проявити індивідуальне мислення кожного та грамотність студентів ОНАХТ, а й індивідуальну творчу особистість, здатну до мотивації,

самоорганізації, пошуку та вдосконалення студента як майбутнього фахівця.

Особливе значення сьогодні для підвищення якості знань має впровадження інформаційних технологій у навчання. Нові засоби навчання на базі нових інформаційних технологій при вивченні різних дисциплін забезпечують високу швидкість оброблення даних, швидкий пошук потрібної інформації, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування. Тому виникає потреба обґрунтування особливості використання інформаційних технологій, зокрема електронного підручника та системи дистанційного навчання, які забезпечать автоматизацію процесу навчання, розвиток студента як майбутнього фахівця, удосконалення інтелектуальних і творчих здібностей.